

Лабораторна робота №3. Асемблер

Мета

Метою виконання цього комп'ютерного практикуму є знайомство з мовою Асемблера і використання її для вирішення задач управління ОС.

В результаті його виконання будуть отримані базові знання з мови Асемблера і засвоєні навички написання програм з використанням цієї мови.

Завдання

Необхідно написати програму на мові Асемблера для Linux (з використанням GAS або NASM), яка виконує те ж завдання, що і в роботі №2.

Приклади програм на Асемблері

Програма "Hello world", яка використовує для роботи тільки системні виклики

```
.data
    hello_str:
        .string "Hello, world!\n"

.text
    .globl main

main:
    // системний виклик write
    movl    $4, %eax // номер виклику – 4
    movl    $1, %ebx // запис до STDOUT (fd 1)
    movl    $hello_str, %ecx // що пишемо?
    movl    $14, %edx // довжина рядку
    int     $0x80 // преривання 0x80

    // системний виклик exit
    movl    $1, %eax // номер виклику – 1
    movl    $0, %ebx // код повернення – 0
    int     $0x80
```

Для того щоб запустити цю програму, її треба зкомпілювати і зібрати:

```
as hello.s -o hello.o
ld hello.o -o hello
```

Аналог цієї програми мовою C:

```
#include <unistd.h>

int main() {
    char hello_str[] = "Hello, world!\n";
    write(1, hello_str, sizeof(hello_str) - 1);
    _exit(0);
}
```

Програма, що друкує свої аргументи командного рядка. Використовує бібліотечну функцію puts

Програма мовою C:

```
#include<stdio.h>

int main(int argc, char** argv) {
    int i = 0;
    int j = argc;
    do {
        puts(argv[i]);
    } while (--j > 0);
}
```

Програма мовою Асемблера:

```
.section .text
.globl _start

_start:
    // запам'ятати поточне положення верхівки стеку
    movl %esp, %ebp
    // на горі стеку – argc
    // записати його до лічильника
    movl (%ebp), %esi
    // edi – номер аргументу
    movl $1, %edi

print_loop:
    // зчитування пам'яті за адресою ebp + edi*4
```

```
// за цією адресою аргумент argv[edi]
movl (%ebp, %edi, 4), %eax

// виклик puts: аргумент передається через стек
pushl %eax
call puts

// змінюємо лічильники
// перевіряємо, чи не пора завершувати цикл
incl %edi
decl %esi
test %esi, %esi
jnz print_loop

// вихід
movl $1, %eax
movl $0, %ebx
int $0x80
```

Для того щоб запустити цю програму, її треба зкомпілювати і зібрати разом зі стандартною бібліотекою C. Це можна зробити за допомогою gcc:

```
gcc -m32 -nostartfiles args.s -o args
```

Флаг -m32 використовується, щоб примусити програму компілюватись як 32-бітну у 64-бітному середовищі. У 32-бітному середовищі він не потрібен.

Програма, що використовує системні виклики

Це програма-аналог виклику `shell cat log.txt | wc -l`:

```
.data
# масив для виклику cat log.txt
cmd_cat: .string "/bin/cat"
arg_cat: .string "log.txt"
args_cat: .long cmd_cat, arg_cat, 0

# масив для виклику wc -l
cmd_wc: .string "/usr/bin/wc"
arg_wc: .string "-l"
args_wc: .long cmd_wc, arg_wc, 0

# масив файлових дескрипторів для pipe
fds: .int 0, 0
```

```
.text
.globl _start
_start:
    # виклик pipe(fds)
    pushl $fds
    call pipe

    # виклик fork()
    call fork

    # перехід до коду дочірнього процесу для cat,
    # якщо fork повернув 0
    cmpl $0, %eax
    je child_cat

    # виклик fork() у батьківському процесі
    call fork

    # перехід до коду дочірнього процесу для wc,
    # якщо fork повернув 0
    cmpl $0, %eax
    je child_wc

    # close(fd[0]) у батьківському процесі
    movl $fds, %eax
    pushl 0(%eax)
    call close

    # close(fd[1]) у батьківському процесі
    movl $fds, %eax
    pushl 4(%eax)
    call close

    # виклик wait(NULL) - для cat
    pushl $0
    call wait

    # ще один виклик wait(NULL) - для wc
    pushl $0
    call wait

finish:
    # виклик exit(0)
    movl $1, %eax
```

```

    movl $0, %ebx
    int $0x80

# код дочірнього процесу для cat
child_cat:
    # виклик dup2(fds[1],1)
    pushl $1
    movl $fds, %eax
    pushl 4(%eax)
    call dup2

    # виклик close(fds[0]), close(fds[1])
    movl $fds, %eax
    pushl 0(%eax)
    call close
    movl $fds, %eax
    pushl 4(%eax)
    call close

    # виклик execve(cmd_cat, args_cat)
    pushl $args_cat
    pushl $cmd_cat
    call execve

    call finish

# код дочірнього процесу для wc
child_wc:
    # виклик dup2(fds[0],0)
    pushl $0
    movl $fds, %eax
    pushl (%eax)
    call dup2

    # виклик close(fds[0]), close(fds[1])
    movl $fds, %eax
    pushl 0(%eax)
    call close
    movl $fds, %eax
    pushl 4(%eax)
    call close

    # виклик execve(cmd_wc, args_wc)
    pushl $args_wc

```

```
pushl $cmd_wc  
call execve
```

```
call finish
```

Література

- [Асемблер в Linux для C програмистов](#)
- [Ассемблеры для Linux: Сравнение GAS и NASM](#)
- [An Introduction to x86_64 Assembly Language](#)
- [Nasm Tutorial](#)
- [Say hello in x64 assembly](#)
- [Краткое введение в reverse engineering для начинающих](#)
- <https://www.hackerschool.com/blog/7-understanding-c-by-learning-assembly>
- [The Art of Assembly Programming](#)